

Neder Kokholm

Bebyggelse fra Yngre bronzealder

Katrine Vestergaard

Kulturhistorisk rapport 93, 2017

Bygherre: MJ Eriksson

ISBN 978-87-92778-61-1

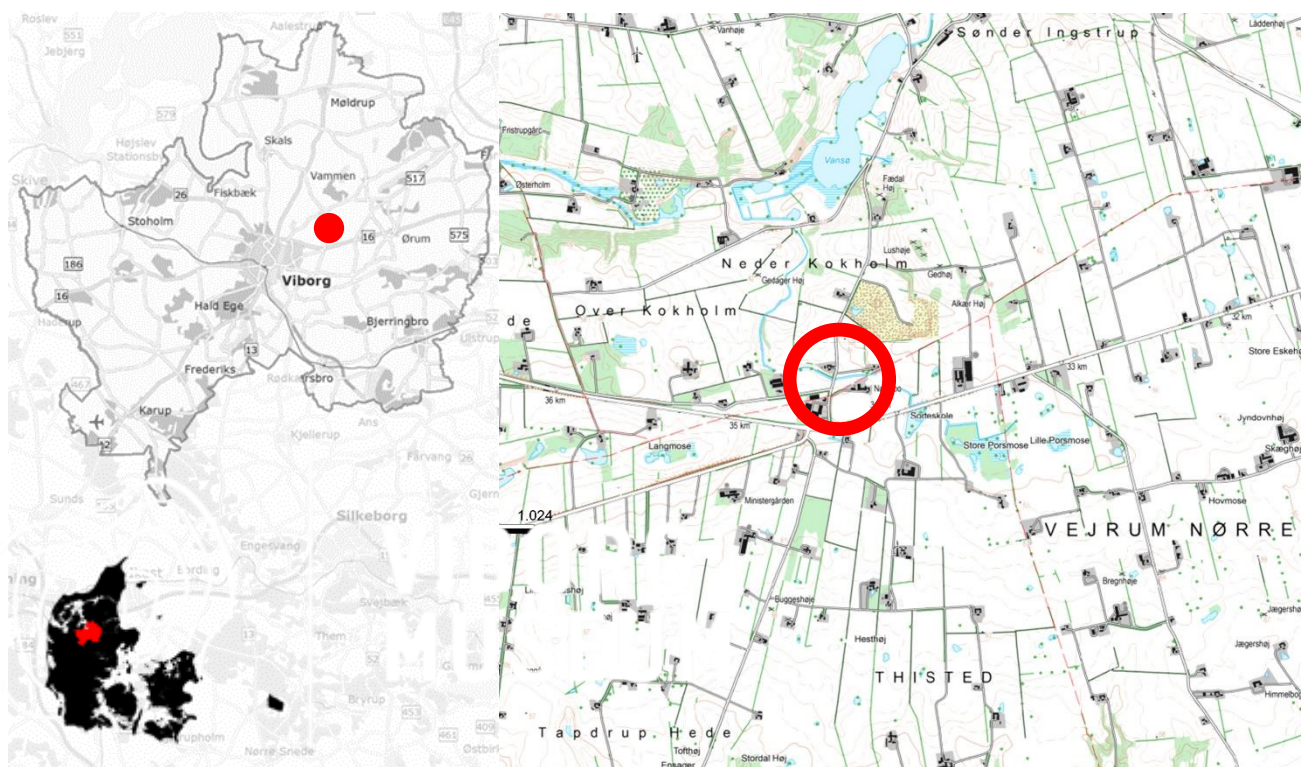

**VIBORG
MUSEUM**

Indledning

Forud for råstofsindvinding på Fædalhøjvej fortog Viborg Museum i 2017 en prøvegravning over to etaper. Ved første etape, blev der fundet spor efter bebyggelse fra bronzealderen, men kun indenfor to små områder, og de blev derfor færdigundersøgt under prøvegravningen. Ved prøvegravningens anden etape, blev der fundet så omfattende spor efter fortidsminder, at det var nødvendigt at fortage en arkæologisk undersøgelse.

Figur 1. Udgravningens placering er markeret med en rød ring. Nederst t.v.: Viborg Kommune markeret på Danmarks kortet.

Viborg Museums j.nr.:	VSM 09495
Lokalitetsnavn:	Neder Kokholm
Sogn og kommune:	Rødding Sogn i Viborg Kommune.
Sted- og lokalitetsnummer:	130813-327, -331 (adm)
Forsidefoto:	Oversigt over det udgravede felt, med grusgrav i baggrunden.

En udgravning

Under mulden ligger spor efter vores forfædres huse og aktiviteter. Sporene har været der i årtusinder, uden der er blevet taget notits af dem. De dukker op, når der skal foretages anlægsarbejde, hvis der fx skal bygges huse eller udvindes råstof. Fortidsminderne ødelægges af anlægsarbejdet. Derfor undersøger arkæologer på forhånd, om der er nogen, der har været der før os. Det sker ved prøvegravninger. Ved prøvegravninger graves mulden af i mindst to meter bredde grøfter, der graves med ca. 15 meters afstand hen over arealet.

Figur 2. De hvide linjer er søgegrøfterne, der er lagt ud over det område, der bliver forstyrret af råstofudvindingen.

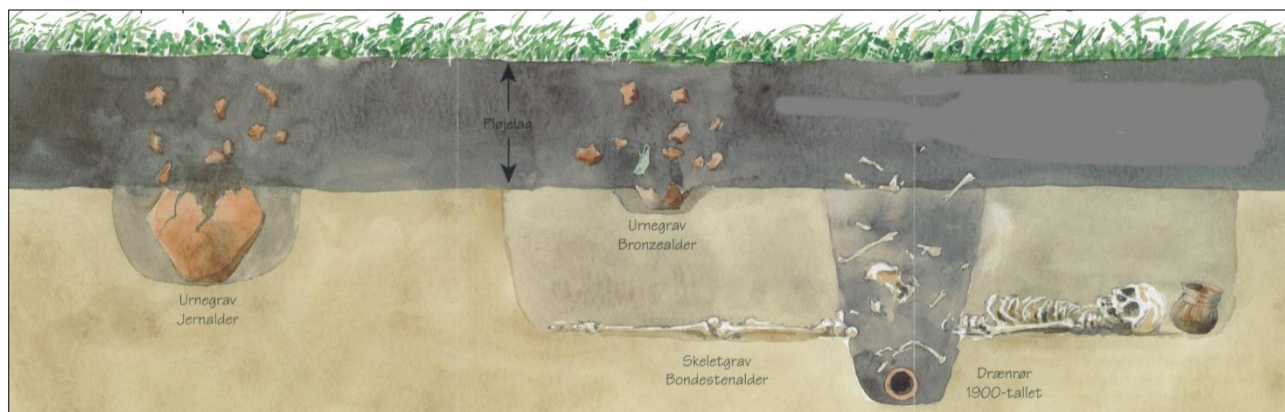
Under mulden kan man i undergrunden se sporene af tidligere tiders nedgravninger som mørke pletter. På den måde kan arkæologerne se, om der tidligere har boet folk i området. Nedgravningerne kan være spor efter gruber, hvor man har taget ler. Endnu vigtigere er det, at der også kan ses spor efter de stolper, der var en del af fundamentet til datidens huse. Ud fra måden stolperne står i forhold til hinanden, kan man se formen på huset. Sammen med de genstande, man finder, er det med til at fortælle om alderen på bebyggelsen.

Figur 3. De mørke pletter er stolpehuller, som de ser ud i overfladen.

Hvis der ved prøvegravningen fremkommer spor af fortidsminder, laves der en egentlig udgravning. Så rømmes mulden af i et større

område. Alle anlæg bliver målt op. Herefter bliver de snittet og registreret - dvs. halvdelen af anlægget graves væk, så formen, dybden og udseendet af fx. stolpehullet kan beskrives.

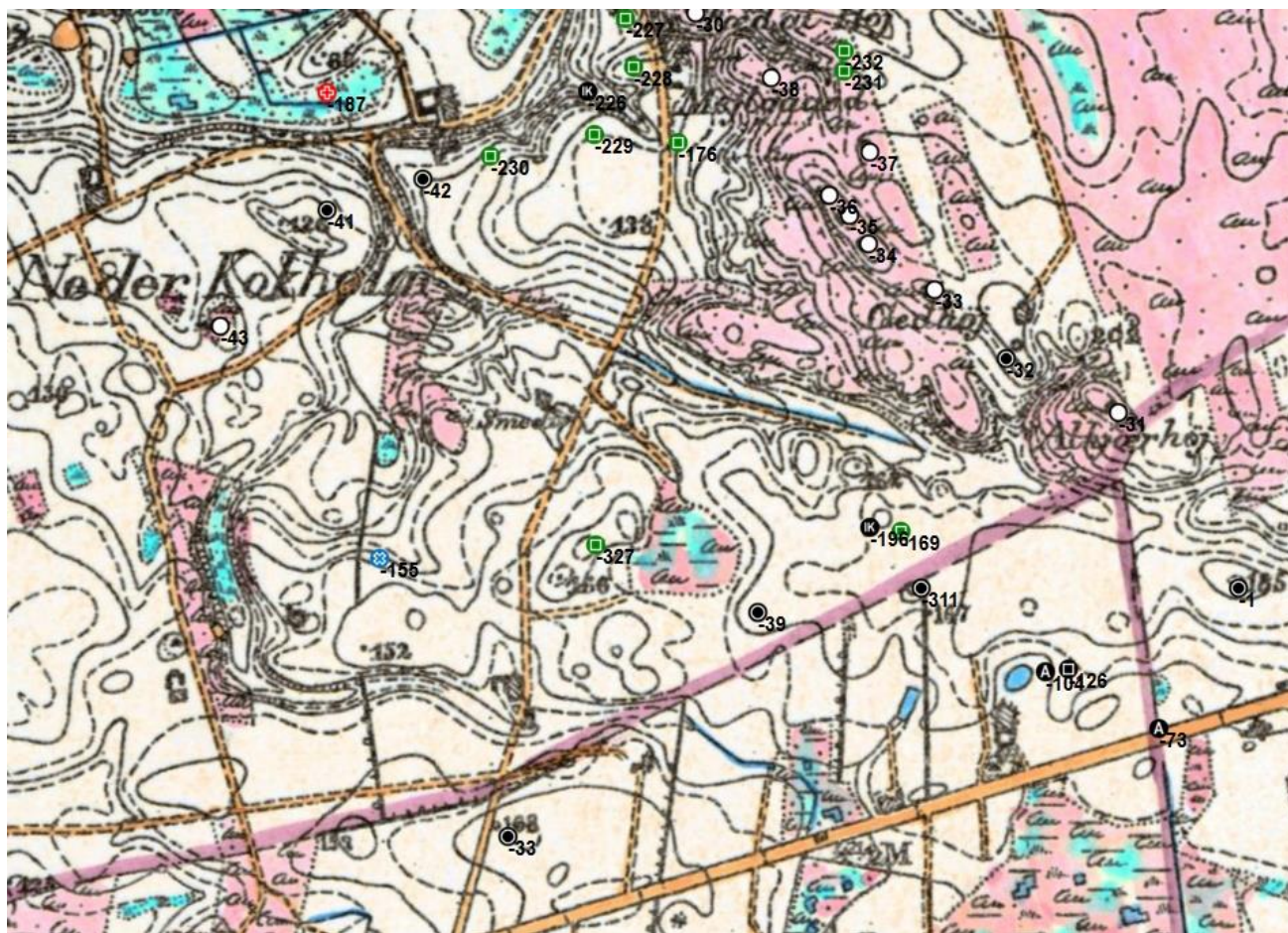

Figur 4. Fortidsminderne er bevaret i undergrunden, men kan godt være forstyrret af moderne nedgravninger. (Illustration, Vejle Amt).

Det omkringliggende landskab

Det undersøgte område lå i et kuperet terræn, og inden for det undersøgte område var der flere mindre højninger. I den østlige del lå et gammelt vådområde. Generelt er hele landskabet præget af mange mindre højninger, hvorimellem der er vådområder og vandhuller af forskellige størrelse.

Da området har været dyrket i lag tid, var der sket tydelig nedslidning af de højtliggende områder. Det er også på højningerne, der var flest spor efter bebyggelser. Nedslidningen af de højtliggende områder betyder at sporene efter de nedgravede stolper til huse flere steder var dårligt bevaret, og stolpehuller, der ikke har været gravet dybt ned, var helt væk. Det gælder fx for næsten alle vægstolpehuller.

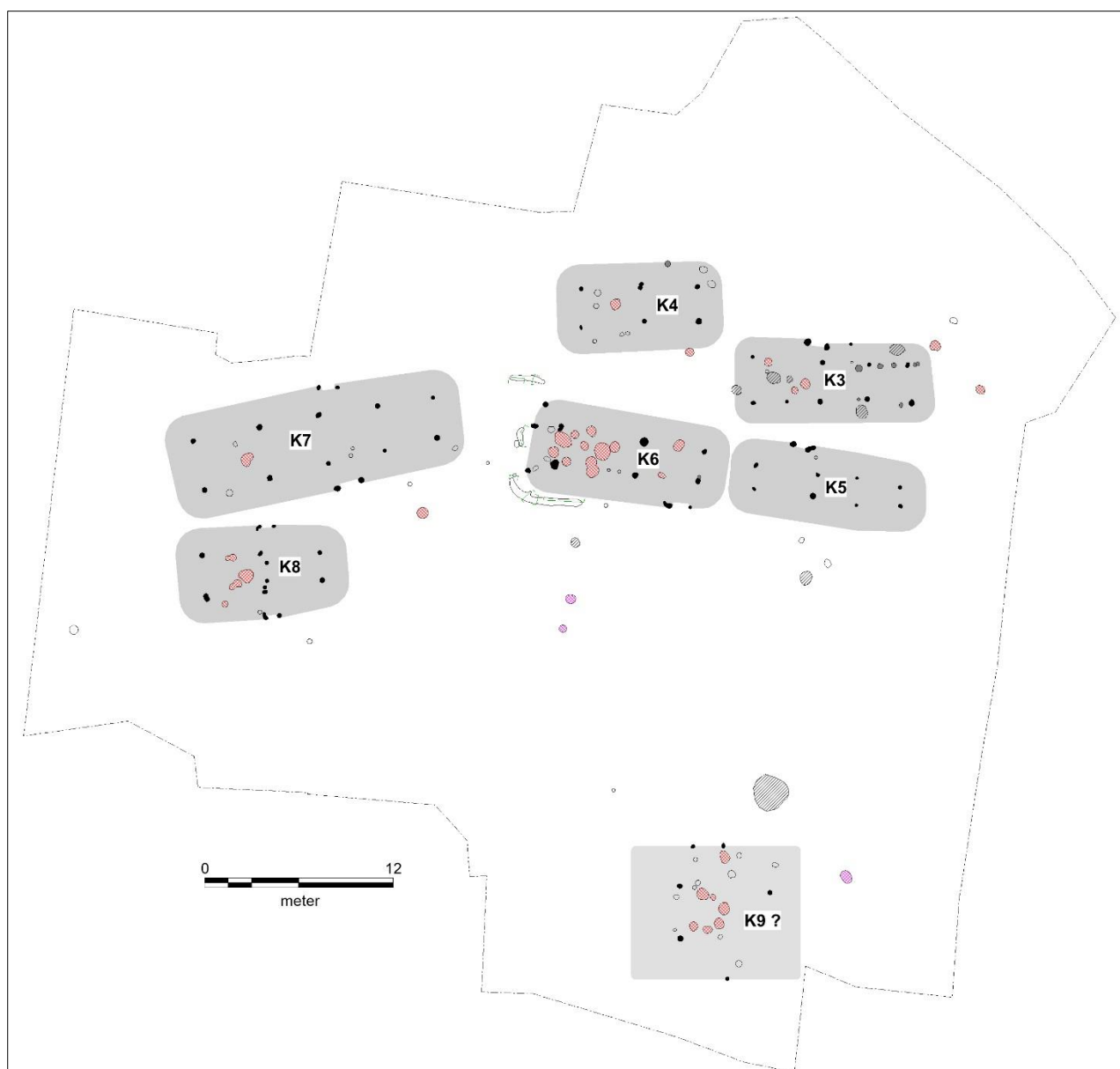
Figur 5. Udsnit af de høje maalebordsblade for området omkring det her undersøgte med kendte arkæologiske lokaliteter indtegnet. Nr. 327 viser placering for det undersøgte område. Fra Fund & Fortidsminder.

Figur 6. Foto fra prøvegravningen. Her ses det tydeligt, hvordan pløjningen har påvirket undergrunden.

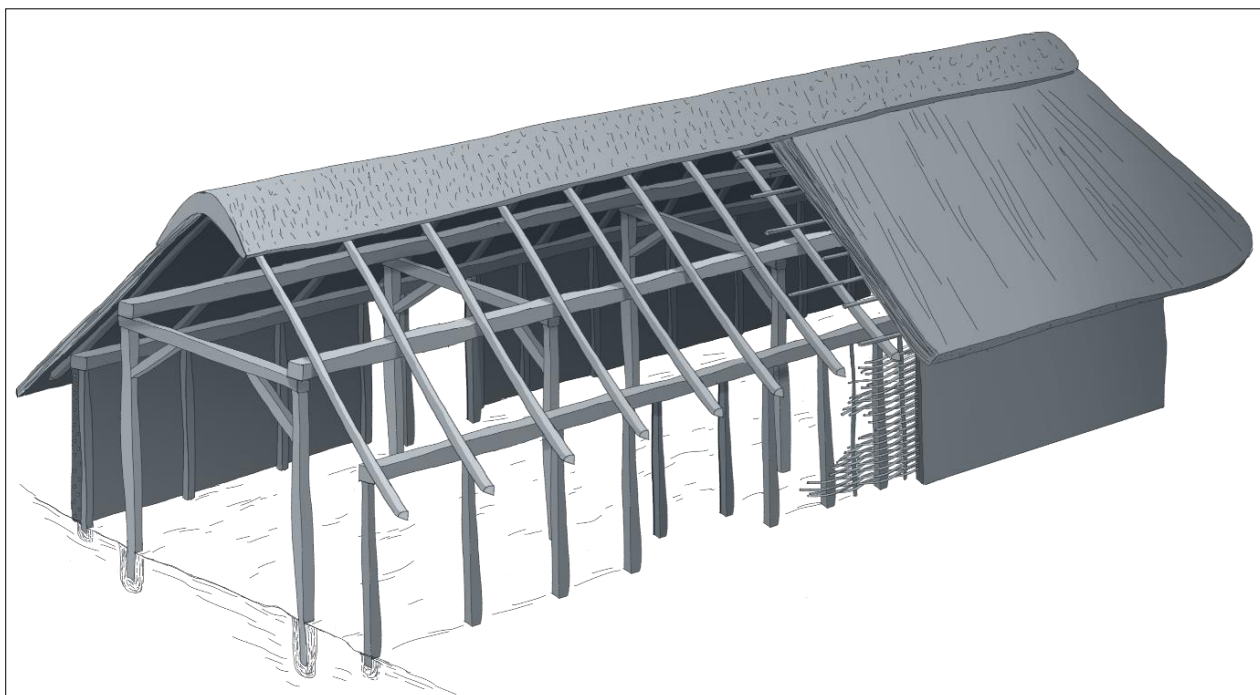
Udgravningens resultater

Da prøvegravningen viste, at det var nødvendigt med en udgravning, blev der fjernet muld over et ca. 2800m² stort område, hvorefter de fremkommende anlægsspor blev undersøgt. Undervejs i undersøgelsen blev der udskilt 5-6 langhuse, et hus hvori der muligvis er støbt bronze og 46 gruber, hvoraf 35 var ild-/kogegruber (en form for ildsted), de resterende var gruber, hvor funktionen ikke kunne bestemmes.

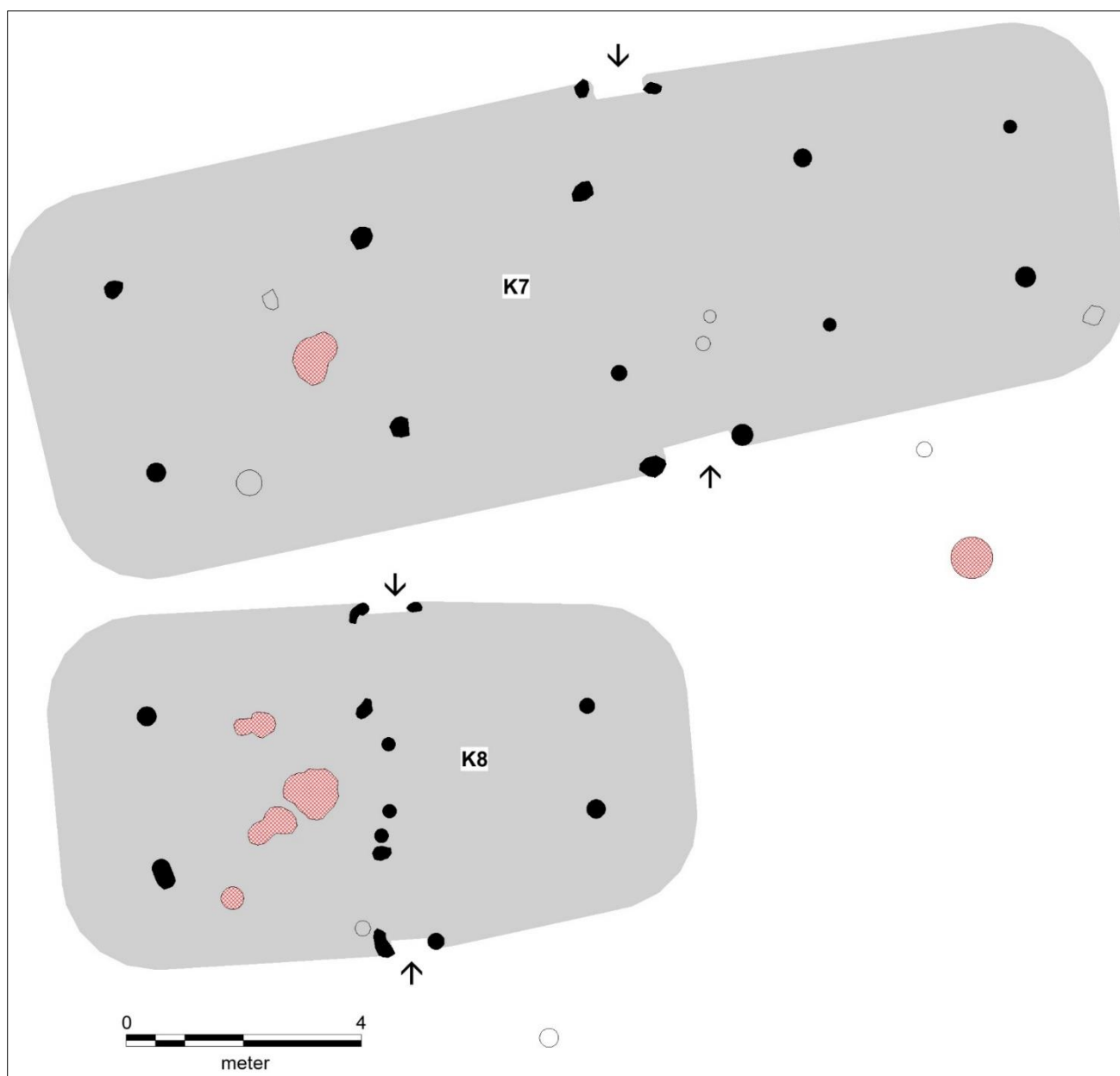
Figur 7. Oversigtsplan over det undersøgte område. Husenes grundplan er markeret med grå, og stolpehuller, der hører til husene er sorte. De mørkegrå stolpehuller er stolpehuller, der formentligt er en del af husets konstruktion. Gruber er gråskraveret, ild-/kogegruber er krydsskraveret med rød og ildgruber er krydsskraveret med pink.

De 5-6 huse var såkaldte treskibede langhuse. Det vil sige, at huset har været opbygget med to parallelle stolperækker, der har opdelt huset i tre baner, også kaldt skibe, se figur 8. Alle langhusene lå oppe på toppen af den lille naturlige højning, og på baggrund af husenes grundplan, hvoraf flere er let trapezformet, samt de skår fra lerkar der blev fundet, dateres bebyggelsen til yngre bronzealder.

Figur 8. Rekonstruktionstegning af et treskibet langhus med sætvis tagbærende stolper og vægstolpehuller. Illustration: Jeanette Nørgaard, © Viborg Museum

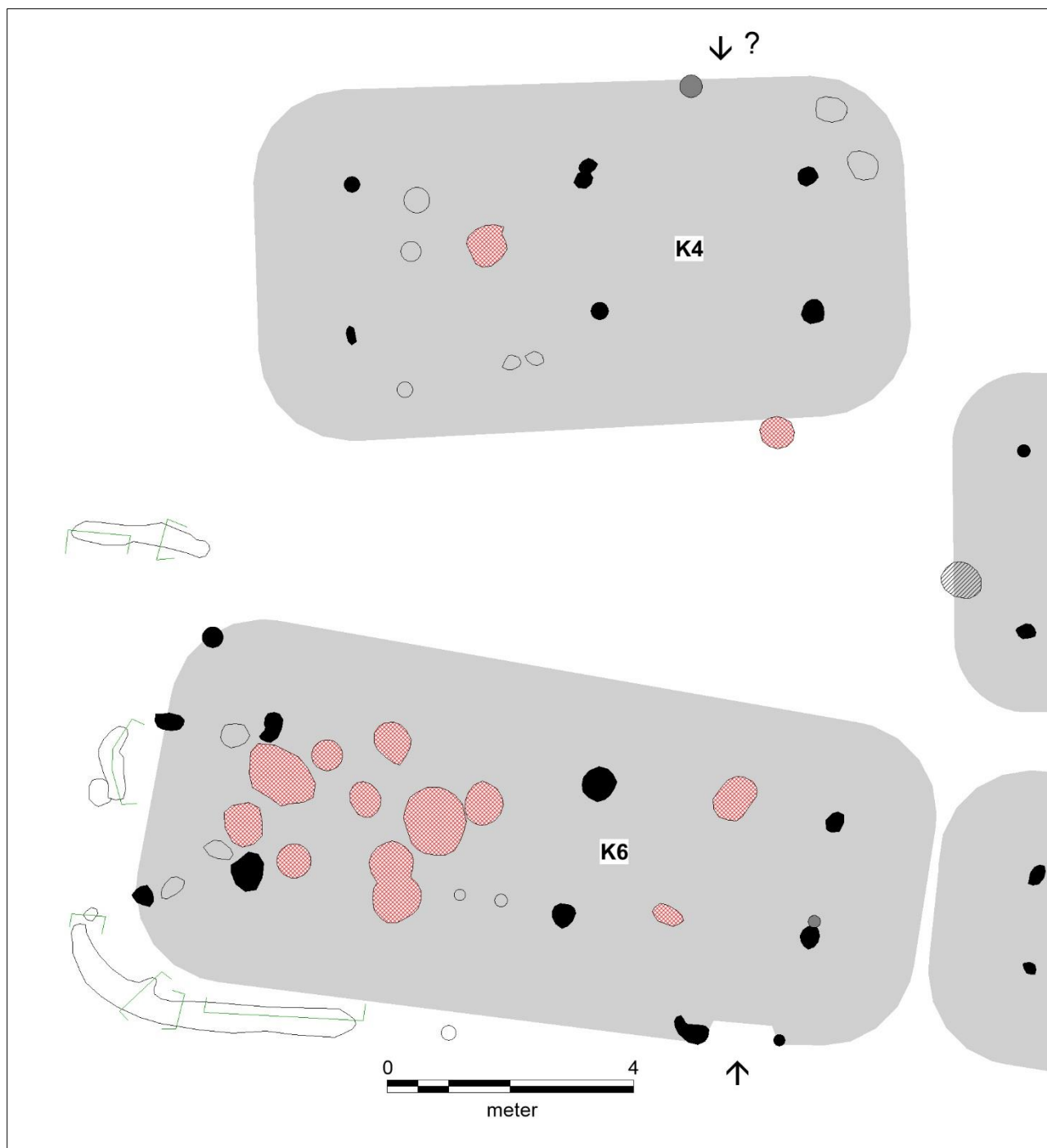
De 5-6 huse har ikke ligget på stedet på samme tid, derimod har de afløst hinanden over tid. Men det er ikke usandsynligt, at der har ligget to huse på samme tid. De har sammen udgjort en gårdsenhed. Det er ikke klart hvilke af de undersøgte huse, der hører sammen. Oftest ses det, at der til et stort hus har være et mindre, men samtidige huse har normalt også nogenlunde sammen orientering, og de ligger over for hinanden. Som det ses på figur 7 var det ikke tilfældet for de her undersøgte huse.

Figur 9. Hus K7 og Hus K8. Pilen viser hvor der har været indgange til husene.

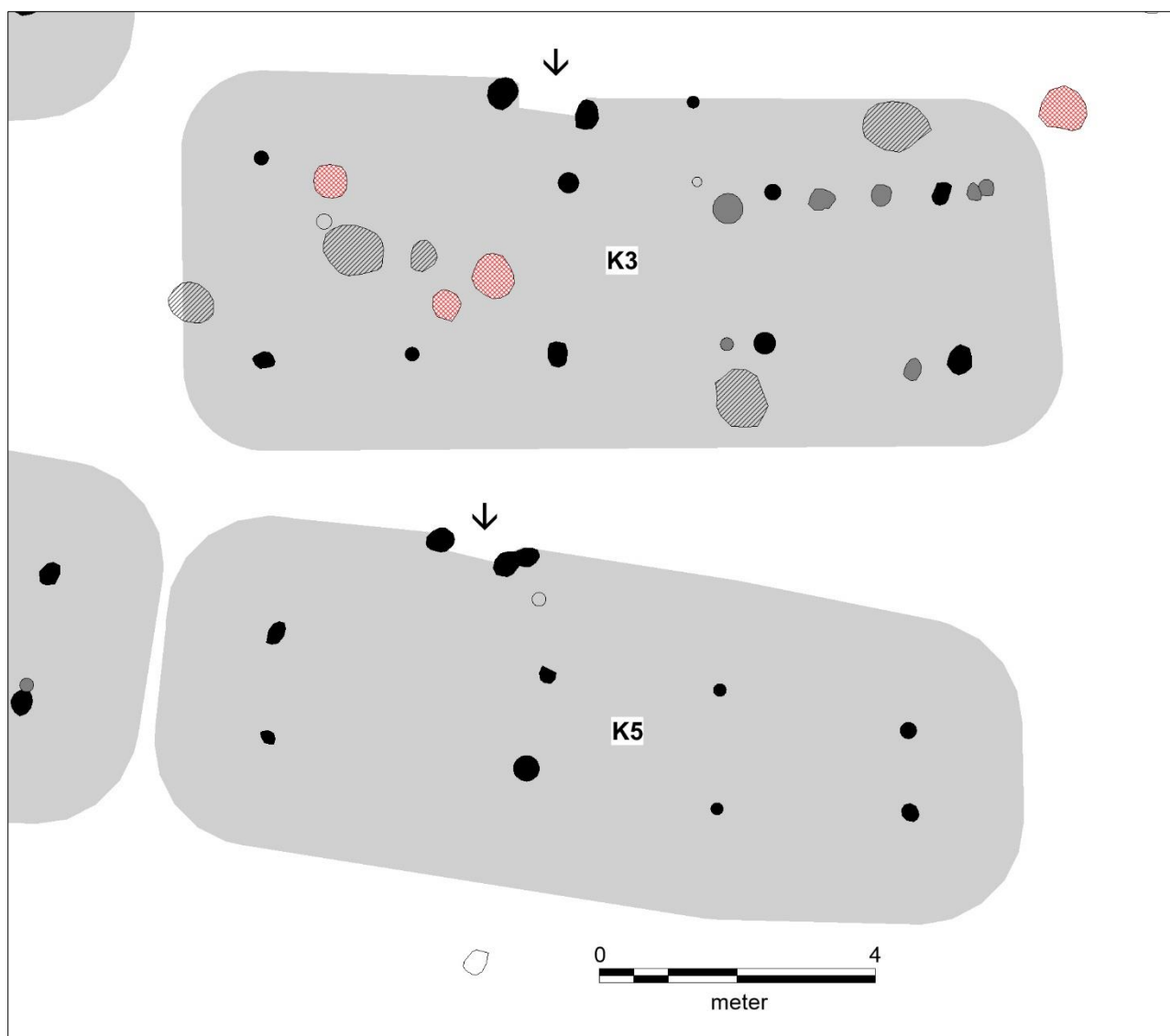
Det største hus på pladsen er hus K7, der har været mindst 15,5 meter langt og op til 7 meter bredt. Huset er meget klassisk opbygget med 5 sæt tagstolpehuller og to modsatstillede indgange. Sektionerne har været størst i vestdelen, hvor huset også er bredest. Det er også i denne del at husets eneste ildsted blev fundet, i form af en ild-/koge-grube, der lå omtrent i midten af husets vestligste sektion. Alt dette tyder på, at der har været beboelse i vest, mens der har forgået andre aktiviteter i øst. Muligvis har der været en stald i den østlige del, men i så fald er der ikke bevaret spor herefter.

Det kan ikke udelukkes, at der har været et endnu større hus på pladsen, hvis K5 og K6 har været et hus og ikke to mindre, som det er forslået. Hvis der er tale om et langt hus har det været mindst 23,5 meter langt og mellem 5,8 meter og 4,3 meter bredt. Også dette er bredeste i den vestlige del, og smallest mod øst. Men til forskel fra K7 var der ikke kun et ildsted i den formodet beboelsesdel, men derimod hele 11, hvor alle var ild-/koge-gruber. Betydningen af det store antal ildsteder er noget uklar, muligvis er der blot tale om gentagende udskiftning af ildstederne, men det kan også betyde, at der er forgået aktiviteter i huset, der har krævet mere varme end normalt.

Figur 10. Hus K4 og Hus K6, pilene viser hvor der har været indgang til husene.

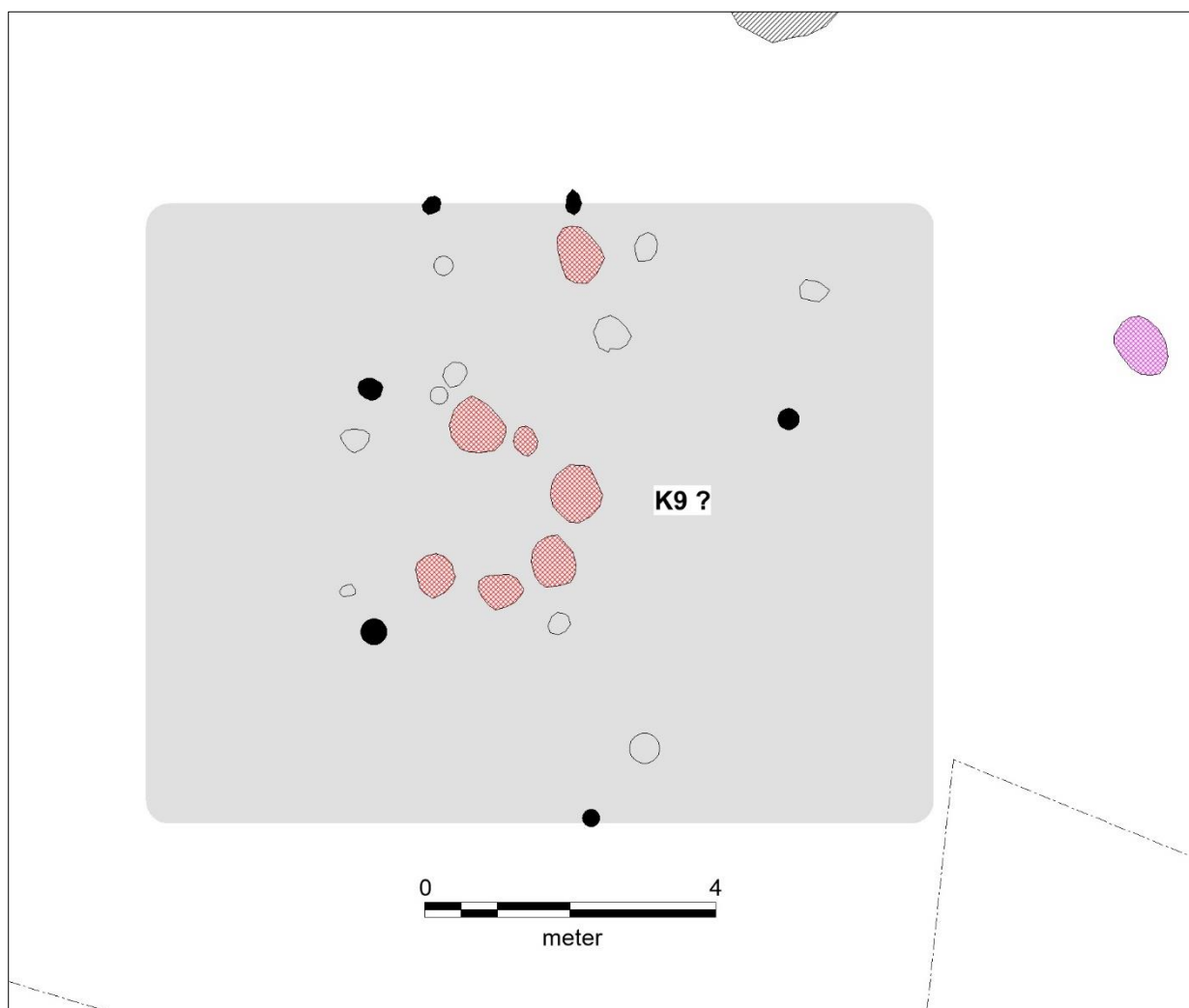
Der blev også fundet mindst to mindre treskibede bygninger K4 og K8, samt muligvis K5 og K6. Både K4 og K8 havde kun tre sæt tagstolpehuller, men havde alligevel en formodet funktionsopdeling mellem vest- og østdelen af huset, og i K8 var der mellem det midterste sæt tagstolpehuller et ekstra sæt stolpehuller, der viser, at der har været en indgang imellem den østlige og vestlige del af huset. I begge huse blev der fundet ildsteder i form af ildkoge-gruber i den vestlige del af husene, mens den østlige del var uden yderlige anlæg. Dette viser, at selv om husene er ganske små, har de haft samme opbygning som de store huse, og de har altså ikke kun fungeret som opbevaringshuse, men muligvis som beboelses- eller arbejdshuse.

Figur 11. Hus K3 og Hus K5, pilene viser hvor der har været indgang til husene.

Hus K3 skiller sig ud fra de øvrige huse, i det der er tegn på, at der har været stald i den østlige del af huset. Hus K3 var, som de øvrige, et treskibet hus med 4 til 5 sæt tagstolpehuller. Huset har været mindst 10,5 meter langt og 5,3 meter bredt. Men sporene efter huset er dårligt bevaret, så der er ikke bevaret vægstolpehuller. Derfor kan huset godt have været længere og lidt bredere. I den østlige ende blev der mellem tagstolpehullerne fundet flere ekstra stolpehuller, det skyldes formentligt, at der har været en stald med båseskallerum i denne del af huset. Modsat blev der i vestdelen fundet flere ild-/koge-gruber, der er blevet brugt ved madlavning. Det er ikke sandsynligt, at de har været i brug på en gang alle sammen, derimod er de nok blev udskiftet undervejs.

Et hus med bronzestøbning

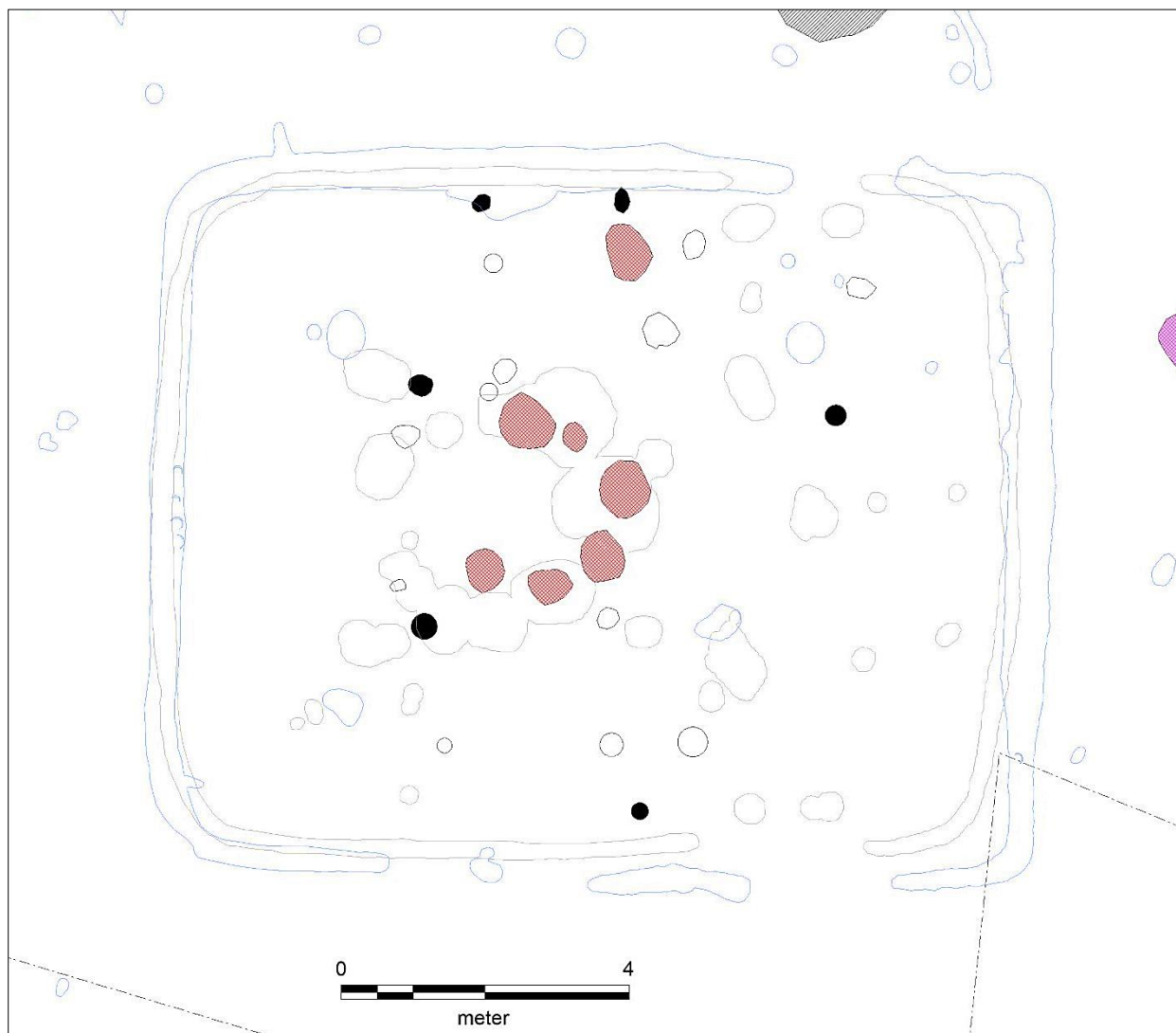

Figur 12. Den mulige smedje K9.

Udover de 5-6 treskibede langhuse blev der fundet spor efter endnu en bygning; Et hus med bronzestøbning. Denne noget anderledes konstruktion lå, til forskel for de øvrige huse, nede i lavningen. Konstruktionen, der tolkes som et hus med bronzestøbning, var meget dårligt bevaret, og havde kun tre tagstolpehuller bevaret, og ligeledes var kun tre vægstolpehuller bevaret, og der blev ikke gjort nogen fund, der kan fortælle om datering eller anvendelse. Det der indikerer, at der kan være tale om spor efter et hus, hvori man har støbt bronze er især de seks ild-/kogegrubers placering. De lå næsten i en halvcirkel, og dette kender vi fra to andre lokaliteter, hvor der er fundet flere indikationer på metalbearbejdning. Den ene er Løgstrup SØ (VSM 09398), hvor der er et hus, der har en konstruktion, der er meget identisk med den her undersøgte. Den anden lokalitet ligger udenfor Viborg Museums ansvarsområde, nemlig i Vesthimmerlands Museums ansvarsområde (Hus I fra VMÅ 2550 Bormose). Ved Løgstrup SØ blev huset, på baggrund af lerkarskår dateret til bronzealderens periode 3-5 (1300- 750 f.Kr.), mens huset fra Bormose er blevet dateret ved hjælp af kulstof -14, og her ligger dateringen i bronzealderens periode 3 (1300-1100 f.Kr.).

Placeringen af K9, kan også støtte tolkningen om, at der er tale om resterne efter et hus med bronzestøbning. Det kan være på grund af brandfare, at man har lagt bygningen i udkanten af bebyggelsen. Men da der ikke blev fundet noget i anlæggene, kan det ikke vides med sikkerhed, hvorvidt der er tale om et hus hvori man har støbt bronze. Men igen kan fundene fra de to andre lokaliteter være en hjælp. Ved Bormose blev der i et af ildstederne fundet en bronzestøbekegle, der var svøbt i et klæde og derefter

lagt ned i ildstedet. Og på Løgstrup SØ er der også flere indikationer på bronzestøbning i form af bygningen hus 4, fragmenter fra en smeltedigel samt bronzestykker.

Figur 11. K9 sammenlignet med Hus 1 fra VMÅ 2550 Bormose og Hus 4 fra VSM 09398 Løgstrup SØ II. Anlæg der er opstregt med sort og de der er udfyldte er fra den her undersøgte lokalitet. De grå opstregt anlæg er fra VMÅ 2550 Bormose og de blå opstregt anlæg er fra VSM 09398 Løgstrup SØ II. Som det ses, er ild-/kogegruberens og de vestlige tagstolpehullers placering meget identisk med de to øvrige konstruktioner.

Gruberne

Som allerede nævnt blev der fundet forholdsvis mange gruber på området, i alt 46, og med undtagelse af 10, lå alle indenfor husenes afgrænsning. Dette er dog ikke ensbetydende med at de har ligget der, imens huset var beboet.

Mange af gruberne er såkaldte ild-/kogegruber og ilgruber. Ild-/kogegruberne er nedgravninger med varmepåvirkede sten samt en del trækul, og gruberne ses som runde eller lette ovale aftegninger i fladen. Ild-/kogegruber dateres ofte til perioden yngre bronzealder og førromersk jernalder (1100-0 f.Kr) og findes både i forbindelse med bopladser, men også som enkeltstående anlæg i landskabet.

Gruberne formodes at have været brugt til tilberedning af mad. En ild-/kogegrube er tolket som en form for primitiv jordovn, som blev brugt i bronzealderen og jernalderen. De har fungeret på den måde, at

man først har gravet et hul, hvori man har lagt store sten og derefter lavet et bål for at varme stenene op, der så fx kunne anvendes ved madlavningen. Disse ovne optræder bl.a. i forbindelse med bebyggelse fra bronzealder og har formodentlig indgået som en del af hverdagens madtilberedning.

Tegning af en rekonstruktion af en ild-lkoge-grube som jordovn. Tegning fra www.kulturarvsomvaerdi.dk.

Der er også fundet gruber, hvor funktionen ikke kan bestemmes, og hvor det ikke ser ud til, at der har været ild. Muligvis er tale om en form for opbevaringsgruber, der til sidst har fungeret som affaldsgrube. I en af disse formodede opbevaringsgruber blev der fundet skår fra et lerkar, der havde været udsat for så høj varme, at det var sintret. Gruben, hvori disse skår blev fundet, lå indenfor huset K3. I et af tagstolpehulleren til netop huset K3 blev der også fundet ler, der havde være udsat for så høj varme, at det var smeltet og begyndt at få en glasagtig overflade. Lignede smeltet ler blev også fundet i den grube med lerkarskår.

Hvad de klare tegn på høj varme betyder, er svært at afgøre men, det kan være et tegn på, at der på pladsen er forgået bronzestøbning, da det er en aktivitet, der kræver høj varme. Det kan dog også være et tegn på, at huset er brændt ned.

Snit gennem en grube, hvori der tydeligvis har været ild.

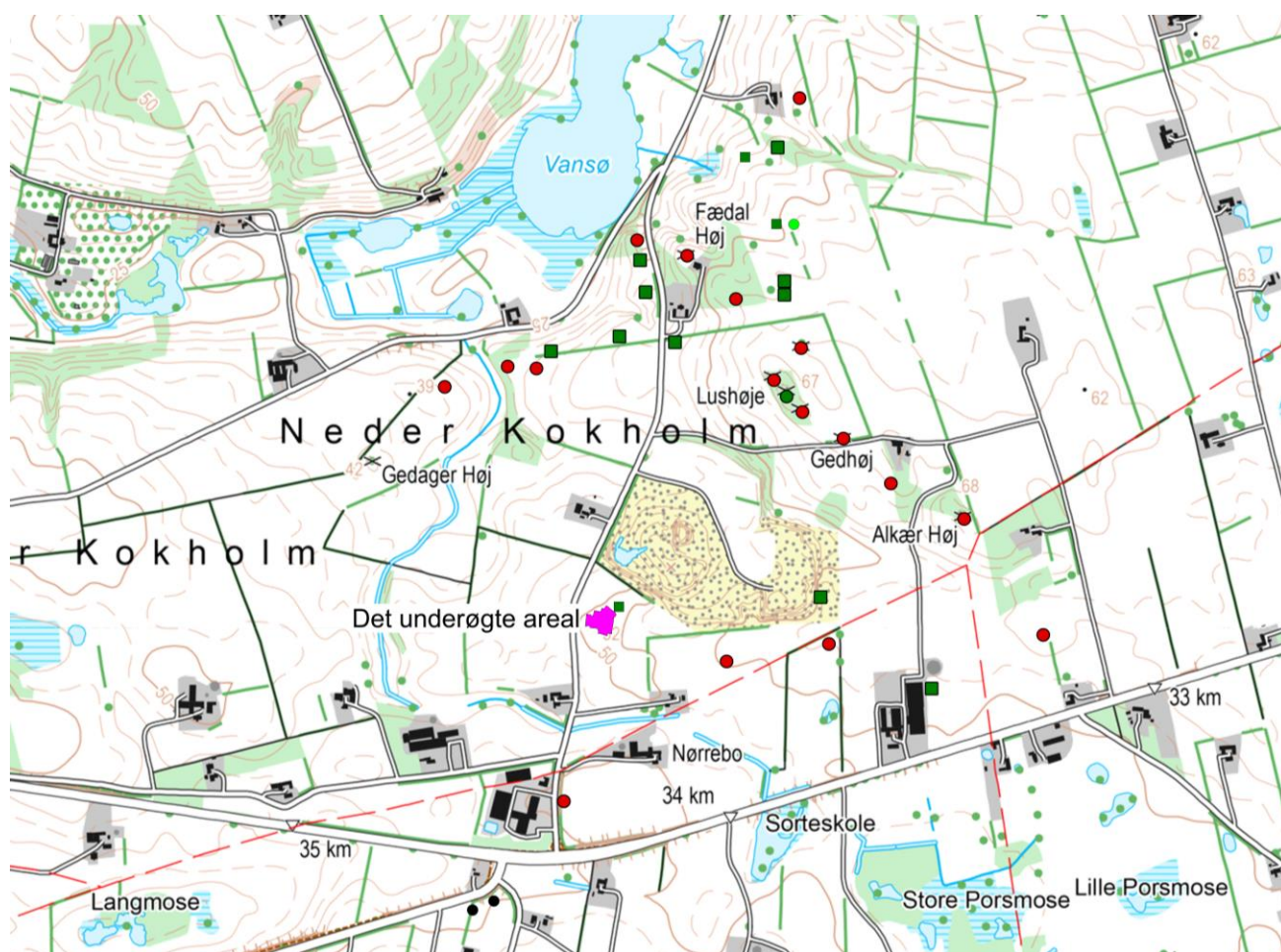

Øverst: dele af en skål, der er blevet brændt, og derved er sintret. Nederst til venstre: lerkarskår med bemaling. Nederst til højre sedimenter, muligvis ler eller sand der er blevet udsat for meget høj varme og derved smeltet.

Neder Kokholm i lokalt perspektiv

I bronzealder var landsbyerne endnu ikke opstået, og folk boede på enkeltliggende gårde bestående af et eller evt. to samtidige langhuse. Afstanden mellem de enkelte gårde afhang i af jordens beskaffenhed og ressourcerne i form af egnede græsningsarealer, dyrkningsarealer, skov og vand. Hver gård havde et ressourceområde på 1-2 km², men indgik i større sammenhæng i form af bygder som formodes at have været politiske og økonomiske enheder med eksempelvis fælles kulthandlinger. Landsbyerne opstod først et stykke oppe i jernalderen

Husen var stolpebyggede og havde en begrænset levetid på omkring 40-50år, herefter var det nødvendigt at bygge nyt. Fremfor at genopføre husene på samme sted som de gamle, blev de oftest flyttet lidt, nogle gange til den næste bakke.

Figur 13 .Kort med bronzealderbebyggelser og gravhøje i området omkring det undersøgte areal. Grøn firkant = bronzealderbebyggelse. Rød cirkel = Udateret gravhøj. Grøn cirkel = bronzealdergravhøj. Lysegrøn cirkel = Urenegrav fra bronzealder.

Der er efterhånden foretaget en del mindre undersøgelser i området omkring Neder Kokholm, og i mange tilfælde er der fundet bebyggelsesspor, der formentligt skal dateres til bronzealderen. I flere tilfælde er der dog tale om ganske små undersøgelser, hvor det ikke er muligt at datere pladserne nærmere. Men selv om der kun har været tale om mindre undersøgelser begynder der at tegne sig et billede af, at området i bronzealderen har været godt udnyttet. De nærmeste bebyggelsesspor blev fundet ved den første etape af prøvegravningen, forud for råstofindvindingen. Her blev der 70 meter nord for det her prøvegravede område, undersøgt et treskibet hus i to fase, og ca. 60 meter sydvest for dette blev der fundet rester af endnu et formodet treskibet hus. Men som det ses på figur 5 har der ligget mange

mindre bebyggelser rundt i området, på de naturlige højninger i det kuperede landskab. Der kan være tale om mindre samtidige bebyggelser, men mere sandsynligt er det, at de bebyggelser der ligger tættest på er tidlige og senere faser af den samme bebyggelse, der har flytte rundt. Den nærmeste samtidige bebyggelse kan måske findes ca. 700 meter mod vest, eller mod nord, hvor prøvegravninger har påvist, at der har ligget mange mindre formodet bronzealderbebyggelse rundt på de små højninger.

Den her undersøgte lokalitet skiller sig dog formentligt ud i forhold til de øvrige ved, at der er fundet resterne af et hus hvori der er støbt bronze, hvilket er usædvanligt. Tilstedeværelsen af tegns på bronzestøbning kan tyde på, at bebyggelsens beboere har haft en højre social status end de omkringliggende, da bronzestøbning menes at have forbindelse til de øverste sociale lag i samfundet. Det skydes, at der ikke fandtes kobber og tin, der til sammen bliver bronze, i skandinaven, og derfor skulle det importeres. Det vil sige, at det var nødvendigt at have forbindelser til Sydeuropa, for at få det eftertragtede bronze.

Alt bronze blev importeret til Skandinavien, men derefter blev det ofte smeltet om, så man kunne fremstille de ønskede genstande. Fund efter bronzestøbning er sjældne og vi mangler fortsat meget viden på dette, og pladsen her endnu en vigtig brik i den sammenhæng.

Skår fra et lerkar fundet i et tagstolpehul.

Tak til MJ Erikson for det gode samarbejde i forbindelse med udgravningen.

Relevant litteratur

Bertelsen, John B., Merete Christensen, Martin Mikkelsen, Poul Mikkelsen, Jytte Nielsen og John Simonsen 1996: Bronzealderens bopladser i Midt- og Nordvestjylland. De arkæologiske museer i Viborg Amt.

Jensen, Jørgen 2002: Danmarks Oldtid – Bronzealder 2000-500 f.Kr. København.

Larsen, Lars Agersnap, Mikkel Kiildsen & Martin Mikkelsen 2015: Løgstrup SØ – bronzestøbning på en lokalitet med gårdsanlæg og samlingsplads. I: Boddum S., M. Mikkelsen & N. Terkildsen: Bronzestøbning i yngre bronzealders lokale kulturlandskab. Yngre bronzealders kulturlandskab vol. 5, 2015, 41- 69.

Mikkelsen, Martin 2012: "Dobbeltgårde" i yngre bronzealder. I: Boddum S., M. Mikkelsen & N. Terkildsen: Bebyggelsen i yngre bronzealders lokale kulturlandskab. Yngre bronzealders kulturlandskab vol. 2, 2012, 41-66.

Boddum, Sanne & Mikkel Kiildsen, Lars Agersnap Larsen, Kamilla Fiedler Terkildsen 2015: Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Bygherrerapport nr. 80. Viborg Museum, 2015.

Relevante hjemmesider

Fund og fortidsminder er et nationalt register over fortidsminder, og steder, hvor museerne har gjort arkæologiske fund. Registret indeholder både fortidsminder, som er synlige i landskabet, og fortidsminder, der ligger skjult under jorden, og kun er kendt fra arkæologiske undersøgelser. Der er offentlig adgang til registeret via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder.

På Viborg Museums hjemmeside kan man læse om det eventuelle udgravninger der er i gang under *Aktuelle udgravninger*. Desuden kan man se og læse om *Månedens detektorfund*, samt læse om tidligere udgravninger under *Kulturhistoriske rapporter*. Viborg Museums hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Diverse oplysninger

Viborg Museums j.nr.:	VSM 09495
Lokalitetsnavn:	Neder Kokholm
Sogn og kommune:	Rødding Sogn i Viborg Kommune
Sted- og lokalitetsnummer:	130812-327, -331 (adm)
Slots- & Kulturstyrelsens j.nr.:	16/06803
Bygherre:	MJ Erikson
Areal:	Ca. 2800 m ²
Maskine fra:	Bygherre
Deltagere i udgravningen:	Katrine Vestergaard (daglig udgravningsleder), Mikkel Kiildsen (sagsansvarlig), Kamilla Fiedler Terkildsen (arkæolog), Silja A. Christensen (arkæologistuderende),

Dokumentationsmaterialet bestående af udgravningsberetning, tegninger, gis-data, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Museum, Hjultorvet 4, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherren.

Om kulturhistorisk rapport

Når der er foretaget en arkæologisk udgravning, der er helt eller delvist finansieret af en privat eller offentlig bygherre, skal der udarbejdes en særskilt rapport til bygherren/anlægsmyndigheden. Den kulturhistoriske rapport skal være almindeligt tilgængelig, præsentere udgravningens resultater og sætte dem i sammenhæng med det omgivende landskabs kulturhistorie.

Viborg Museum udgiver museets kulturhistoriske rapporter i en fortløbende serie, som indtil 2017 har været kaldt bygherrerapporter i stedet for kulturhistoriske rapporter. Rapporterne er tilgængelige på museets hjemmeside – www.viborgmuseum.dk.

Liste over Viborg Museums kulturhistoriske rapporter

1. Båndruplund - en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals - en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brokbakken - en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV - et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2006.
5. Teglværksvej - en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd - en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Højem Andreasen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Njal J. Geertz og Astrid Skou Hansen. 2012.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen.
9. Stenshede - en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006.
10. Ørum Sportsplads - et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005.
11. Sundstrup Øst - en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø - to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
15. Liseborg - et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
16. Lindum syd - langhus fra middelalderen. Jesper Hjeremind. 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen. 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen. 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen. 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. Under udarbejdelse.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2007.
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
25. Randrup Mølle - et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wåhlin og Martin Mikkelsen. 2008.

26. Spangsdal II og GI. Asmild. Gårdsanlæg fra Middelalder og nyere tid. Mette Klingenberg og Lars Agersnap Larsen. 2010.
27. Bjerring Hede - bopladser og gravplads fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen, Tobias Danborg Torfing og Martin Mikkelsen. 2012.
28. Liseborg Høje - boplads fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen. 2009.
30. Hjortdalgård - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
32. Rådmandshus - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen. 2009.
33. Højlund Spangsdal I - landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2009.
34. Rugballegård - brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
35. Kokær Høj - bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
36. Birgittelyst - boplads og aktivitetsområde fra yngre bronzealder og førromersk jernalder samt vejforløb fra historisk tid. Jakob Westermann og Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
37. Ørum Industrivej - boplads fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Elin Vanting. 2009.
38. Mølgård, Resen - boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen, Mikkel Kiildsen, Kamilla F. Terkildsen. 2009.
39. Iller - en bebyggelse fra yngre jernalder. Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
40. Toftumvej, Mønsted. Jættestuetomt fra yngre stenalder samt boplads fra romersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2009.
41. Hulbækvej 31 - boplads og grave fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
42. Hørup - bebyggelsesspor fra ældre og yngre jernalder. Mikkel Kiildsen & Dorte Kaldal Mikkelsen. 2009.
43. Tindbæk Hestehave - en boplads fra yngre stenalder samt en boplads og en urnegrav fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
44. Møllegård, Klejtrup - boplads fra sen yngre stenalder og bronzealder. Sanne Boddum. 2010.
45. Neder Hallum, Ravnstrup - bebyggelse og aktivitetsspor fra germansk jernalder og vikingetid. Mette Klingenberg. 2010.
46. Løgstrup Nord - bebyggelse fra yngre stenalder til førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2010.
47. Haugårdvej 17 - en bebyggelse fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
48. Ørndrup Vest - aktivitetsspor fra yngre stenalder og bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
49. Skals Nord - en bebyggelse fra yngre bronzealder og/eller tidlig førromersk jernalder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
50. Hestdalvej, Viborg Vestermark - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
51. Hjarbækvej - en lille samlingsplads fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2011.
52. Tapdrup Vest - bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
53. Troelstrup - bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
54. Duehøj Syd - boplads og begravelse fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2011.
55. Toftum - boplads fra ældre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
56. Hvolris Skovbakke, Hvolris Jernalderlandsby. Martin Mikkelsen. 2011.
57. Låstrup Bakken - boplads fra yngre bronzealder. Bente Grundvad, Sidsel Wåhlin, Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.
58. Kragssøgård - boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2011.

59. Liseborg Høje II - Små treskibede huse fra y. stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.
60. Korsbakken og Havhus - bebyggelse fra yngre romersk - ældre germansk jernalder Bente Grundvad Nielsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
61. Domdalsgård - gravplads fra ældre romersk jernalder, - landsby fra ældre og yngre germansk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Sanne Boddum. 2011.
62. Bygdalgård - bebyggelse fra yngre stenalder til slutningen af bronzealderen. Mikkel Kielsen & Sidsel Wåhlin. 2012.
63. Kærgård, Daugbjerg. En landsby med tekstilproduktion fra yngre jernalder. Mette Klingenberg og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
64. Spangsdal II - Boplads fra yngre bronzealder og/eller ældre jernalder. Sanne Boddum. 2012.
65. Abildal. En boplads fra sen yngre stenalder, samt brandgrave fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2012.
66. Mammen Søndervang - bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Mikkel Kielsen. 2012.
67. Kvorning 9a - boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Sanne Boddum. 2012.
68. Hulbæltet ved Liseborg - nye resultater. Astrid Skou Hansen. 2012.
69. Selli Ager, Aidt. En urnegrav med ringgrøft fra sen førromersk jernalder og en gravplads fra ældre vikingetid. Marianne Greve Iversen, Martin Mikkelsen og Astrid Skou Hansen. 2012.
70. Aalestrup. To bebyggelser fra førromersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
71. Rishøjen - bebyggelse fra yngre stenalder og bebyggelse og gravplads fra yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder samt tre grave i én, måske fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
72. Begravelser og kirkegårdshegn fra Sct. Mathias kirkegård i Viborg. Jesper Hjeremind. 2012.
73. Asmild Klostervej. Bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre middelalder. Lars Agersnap Larsen. 2013.
74. Nederhede. Aktivitetsområde fra yngre stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2013.
75. Spangsbjerg. Bebyggelse og skattefund fra yngre jernalder. Astrid Skou Hansen. 2014.
76. Linjærarkæologi på et Naturgasprojekt. Martin Mikkelsen. 2014
77. Vammen - bebyggelse fra vikingetid/tidlig middelalder. Lotte Bach Christensen. 2014.
78. Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Lars Agersnap Larsen. 2014.
79. Hulager - bebyggelse fra ældre bronzealder. Casper Sørensen. 2014.
80. Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Sanne Boddum, Mikkel Kielsen, Lars Agersnap Larsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2015.
81. Stanghedevej 13 - bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2015.
82. Asmild Mark SV. Bebyggelse fra Bronzealderen. Casper Sørensen. 2015.
83. Vestre Skivevej, Kobberup - Bebyggelse fra yngre jernalder. Ida Westh Hansen. 2015
84. Gullev-Bøgeskov. Bopladsfund fra stenalder, bronzealder og jernalder. Martin Mikkelsen. 2016
85. Sct. Ibs Gade 41, Viborg. En stenkælder. Rikke Isler. 2016.
86. Låstrupbakken II - en boplads fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2016.
87. Hovedgaden 3a, Løgstrup - bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen. 2016.
88. Sct. Leonis Gade 12 i Viborg. Middelalderlige begravelser til Sct. Drotten Kirke. Gerry Michael Keyes. 2007.
89. Vestergård - Bebyggelse fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Ida Westh Hansen. 2017.
90. Bjerregrav Sydøst. Bebyggelse fra ældre middelalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2017.

91. Bebyggelse fra førromersk jernalder i Viborgs nordøstlige del. Kamilla Fiedler Terkildsen, Mikael Holdgaard Nielsen, Mikkel Kiildsen og Sidsel Wåhlin. 2017.
92. Foulum Hede. Bebyggelse og gravplads fra yngre jernalder, hulbælte fra ældre jernalder, ild-/kogegruberække og bebyggelse fra yngre bronzealder samt gravhøje fra yngre stenalder. Ida Westh Hansen. 2017. (Findes også på engelsk).
93. Neder Kokholm. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2017

